

Мақомоти худуди андоз

«Оид ба тархи харочот вобаста ба хариidi
мол (кор, хизматрасонӣ) аз шахсони воқеӣ»

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади дуруст ба ҳисоб гирифтани харочотҳои тарҳшаванд ҳангоми хариди мол (кор, хизматрасонӣ) аз шахсони воқеӣ, ки дар мақомоти андоз ҳамчун соҳибкори инфириодӣ ба қайди давлатӣ гирифта нашудаанд, мактуби дастурии мазкурро барои назорат ва таъмини ичро ирсол менамояд.

Тибқи талаботи қисмҳои 1 ва 2 моддаи 190 Кодекси андоз аз даромади умумӣ тамоми харочоти тасдиқшудаи воқеан анҷомдодаи марбут ба давраи ҳисботии бо гирифтани чунин даромад алоқаманд, ки дар Кодекси андоз ва (ё) дигар санадҳои меъёрии ҳукуқӣ пешбинӣ гардида, ба Кодекси андоз муҳолифат намекунанд ва бо ҳуччатҳои ба таври даҳлдор ба расмият дароварда шудааст, тарҳ карда мешавад.

Дар асоси муқаррароти қисми 3 моддаи 190 Кодекси андоз ҳуччати тасдиқунандаи харочот инчунин шартномаи гражданий ҳукуқӣ мебошад, ки хусусияти харочоти андозсупорандаро ифода мекунад ва мақсаднокии иқтисодии онро шарҳ медиҳад.

Мутобиқи моддаи 2 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баҳисобигирии муҳосибӣ ва ҳисботи молиявӣ» ҳуччатҳои аввалияи баҳисобигирӣ ин ҳуччатҳои шаҳодатдихандай амалиёт ё рӯйдодҳои ба анҷомрасида ё ҳукуқи ба анҷом расонидани он дар ҳомилҳои қофазӣ ва электронӣ, ки дар асоси онҳо баҳисобигирии муҳосибӣ сурат мегирад, ба ҳисоб мераванд.

Инчунин, тибқи талаботи моддаи 12 Қонуни мазкур тамоми амалиёти хоҷагидорӣ, ки ташкилот онро анҷом медиҳад, бояд бо ҳуччатҳои даҳлдор ба расмият дароварда шаванд. Ин ҳуччатҳо ҳуччатҳои аввалияи баҳисобигирӣ буда, дар асоси онҳо баҳисобигирии муҳосибӣ сурат мегирад.

Хуччатҳои аввалияи баҳисобигирӣ ба шарте қабул карда мешаванд, ки онҳо аз рӯи шакли тасдиқардаи мақоми ваколатдори давлатӣ тартиб дода шуда, маълумоти ҳатмӣ доир ба номгӯи хуччат, рақами ҳуччат, санаи тартиб додани хуччат, номи шахсони анҷомдиҳандаи амалиётҳои хоҷагидорӣ, мундариҷаи амалиёти хоҷагидорӣ, воҳиди ченаки амалиёти хоҷагидорӣ, насаб, ном ва номи падар, имзои шахсии онҳо ва рақами муشاҳхаси андозсупорандаро дар бар гирифта бошанд.

Яъне, бо мақсади муайян намудани асоснокии ҳарочотҳои тарҳшаванда, ҳуччати тасдиқунандаи ҳарочот бояд сана, маблағ, ҳусусияти амалиёт ва иштирокчиёни онро дар бар гирад.

Бинобар ин, андозсупорандагонро зарур мебошад, ки ҳамагуна ҳариди мол (кор, хизматрасонӣ)-ро аз шахсони воқеӣ бо шартномаҳои граждании ҳуқуқӣ, тибқи муқаррароти дар боло зикршуда ба расмият дароранд.

Ҳамзамон, ба инобат гирифта шавад, ки мутобиқ ба талаботи қисми 8 моддаи 192 Кодекси андоз тарҳ нисбат ба ҳарочоте, ки барои шахси воқеӣ дар шакли музди меҳнат пардоҳт шуда ва ё даромади умумии шахси воқеӣ, ки аз фаъолияти ба кори кироя ё фаъолияти соҳибкорӣ мансубнабуда, манфиат ҳисобида шуда, бо андоз аз даромад андозбанӣ намешавад, иҷозат дода намешавад.

Бо назардошти гуфтаҳои боло, мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешавад, ки муҳтавои мактуби мазкурро ба маълумоти андозсупорандагон расонида, ҳангоми қабули эъломияҳои андоз аз даромади шахсони ҳуқуқӣ риояи талаботи онро таъмин намояд.

Раис

Н.Давлатзода